

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์แบบครอบครัว และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมดังกล่าวของนักศึกษาวิทยาการสาธารณสุขเวียงจันทน์ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ส.ป.ป.ลาว) ในปีการศึกษา 2544 ได้นำเสนอผลการศึกษาออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

4.1 ลักษณะประชากรและสังคม

4.2 พฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์แบบครอบครัวและปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง

4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆกับพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์แบบครอบครัว

4.4 อิทธิพลของปัจจัยที่มีต่อพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์แบบครอบครัว

4.1 ลักษณะประชากรและสังคม

4.1.1 ลักษณะทางประชากรและสังคม

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้เป็นนักศึกษาจากสาขาวิชาพยาบาลผดุงครรภ์ วิทยาศาสตร์การแพทย์ และคุ้มครองอนามัยที่เรียนอยู่ชั้นปีที่ 2 และ ชั้นปีที่ 3 ของวิทยาการสาธารณสุขเวียงจันทน์ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ส.ป.ป.ลาว) ในปีการศึกษา 2543 นักศึกษาประมาณ 2 ใน 3 เป็นผู้หญิง (ร้อยละ 67.8) ที่เหลือเป็นผู้ชาย (ร้อยละ 32.2) นักศึกษาประมาณเกือบครึ่งหนึ่ง มีอายุระหว่าง 21-25 ปี (ร้อยละ 44.5) โดยมีอายุเฉลี่ย 23.3 ปี ($\bar{X} = 23.33$ S.D. = 4.45) จากจำนวนดังกล่าวมีนักศึกษากว่าครึ่งหนึ่งกำลังเรียนอยู่ชั้นปีที่ 2 (ร้อยละ 56.8) และเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 (ร้อยละ 43.2) มีนักศึกษาสาขาวิชาพยาบาลผดุงครรภ์มากที่สุดคือ ร้อยละ 54.2 และรองลงมาคือ สาขาวิชาคุ้มครองอนามัย และวิทยาศาสตร์การแพทย์

(ร้อยละ 24.6 และ 21.2 ตามลำดับ) สำหรับการนับถือศาสนานั้น พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ 88.1) และมีเพียงเล็กน้อยที่นับถือผี (ร้อยละ 11.9) นอกจากนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่ยังเป็นโสด (ร้อยละ 85.6) ที่แต่งงานแล้วมีเพียงร้อยละ 14.4 เท่านั้น โดยมาจากภาคเหนือมากกว่ามาจากภาคกลางและภาคใต้ (ร้อยละ 36.4, 33.1 และ 30.5) ตามลำดับ (ดังแสดงไว้ในตาราง 4.1)

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามลักษณะทางประชากรและสังคม

ลักษณะประชากรและสังคม	จำนวน (n = 236)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	76	32.2
หญิง	160	67.8
รวม	236	100.0
กลุ่มอายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	70	29.7
21 – 25 ปี	105	44.5
มากกว่า 26 ปี	61	25.8
รวม	236	100.0
อายุเฉลี่ย(\bar{X}) = 23.33	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) = 4.45	
อายุต่ำสุด(Min.) = 18	อายุสูงสุด(Max.) = 42	
ชั้นปี		
ปีที่ 2	134	56.8
ปีที่ 3	102	43.2
รวม	236	100.0
สาขาวิชา		
พยาบาลผดุงครรภ์	128	54.2
วิทยาศาสตร์การแพทย์	50	21.2
คุ้มครองอนามัย	58	24.6
รวม	236	100.0

ตาราง 4.1 (ต่อ)

ลักษณะประชากรและสังคม	จำนวน (n = 236)	ร้อยละ
ศาสนา		
พุทธ	208	88.1
ผี	28	11.9
รวม	236	100.0
สถานภาพสมรส		
โสด	202	85.6
แต่งงาน	34	14.4
รวม	236	100.0
ภูมิลำเนา(ภาค)		
เหนือ	86	36.4
กลาง	78	33.1
ใต้	72	30.5
รวม	236	100.0

4.2 พฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์แบบครอบจักรวาลและปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง

4.2.1 พฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์แบบครอบจักรวาล พบว่า นักศึกษากว่าครึ่งหนึ่งมีพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์แบบครอบจักรวาลในระดับปานกลาง (ร้อยละ 62.3) รองลงมาคือ นักศึกษามีพฤติกรรมดี (ร้อยละ 24.2) และนักศึกษาที่มีพฤติกรรมไม่ดี (ร้อยละ 13.5) (ดังแสดงในตาราง 4.2)

ตาราง 4.2 จำนวนและร้อยละของระดับพฤติกรรมกำบังการติดเชื้อโรคเอดส์แบบครอบจักรวาล

ระดับพฤติกรรม	จำนวน (n = 236)	ร้อยละ
พฤติกรรมดี (มากกว่า 73 คะแนน)	57	24.2
พฤติกรรมปานกลาง (58-73 คะแนน)	147	62.3
พฤติกรรมไม่ดี (น้อยกว่า 58)	32	13.5
รวม	236	100.0
ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 66.38	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) = 7.41	

เมื่อนำพฤติกรรมกำบังการติดเชื้อโรคเอดส์แบบครอบจักรวาลของนักศึกษาที่มีต่อการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาลมาพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมกำบังมือและผิวหนังทันทีหลังสัมผัสกับเลือดหรือสารคัดหลั่งจากร่างกายผู้ป่วยปฏิบัติเป็นประจำ (ร้อยละ 96.2) รองลงมาคือ พฤติกรรมกำบังมือหลังถอดถุงมือและทิ้งเข็มลงในภาชนะที่เตรียมไว้ทันทีหลังการใช้ (ร้อยละ 89.8 และ 89.4 ตามลำดับ) สำหรับพฤติกรรมปฏิบัติบางครั้งในด้านสวมถุงมือ ล้างมือ ฟังปิดปาก-จมูกและแว่นตา ขณะให้การช่วยเหลือผู้ป่วยที่มีเลือดออกมาก (ร้อยละ 32.2) รองลงมาคือ การล้างมือก่อนสวมถุงมือ และขณะช่วยใส่ท่อหายใจสวมถุงมือ ล้างมือ ฟังปิดปากและจมูก แว่นตาและผ้าเช็ดหน้าเป็นอันดับร้อยละ 31.4 และ 30.9 ตามลำดับ ในขณะที่พฤติกรรมของนักศึกษาประมาณครึ่งหนึ่งที่ไม่ปฏิบัติจะเป็นในด้านไม่สวมปลอกเข็มกลับหลังจากการฉีดยาหรือเจาะเลือด (ร้อยละ 58.5) รองลงมาคือ สวมถุงมือในการฉีดยาเข้ากล้ามเนื้อ/ใต้ผิวหนังและแช่เข็มและกระบอกฉีดยาชนิดใช้ซ้ำอีกในภาชนะที่มีน้ำยา 10% คลอโรกซ์ หลังใช้เสร็จนาน 30 นาที (ร้อยละ 54.2 และ 23.3) ตามลำดับ และไม่มีกิจกรรมในเรื่องหากท่านเคยถูกเลือดหรือสารคัดหลั่งจากร่างกายผู้ป่วยกระเด็นเข้าตาท่านใช้น้ำสะอาดล้างตาหลายๆครั้งทันที (ร้อยละ 19.9) รองลงมาคือ การแช่เข็มและกระบอกฉีดยาชนิดใช้ซ้ำอีกในภาชนะที่มีน้ำยา 10% คลอโรกซ์ หลังใช้เสร็จนาน 30 นาที (ร้อยละ 16.9) (ดังแสดงในตาราง 1 ภาคผนวก ข)

4.2.2 ความรู้เรื่องโรคเอดส์และการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาล เมื่อมาจัดแบ่งระดับความรู้เป็น 3 ระดับ พบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้เท่ากับ 16.45 จากคะแนนเต็ม 26 คะแนน โดยมีความรู้ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 66.1 รองลงมาคือความรู้ในระดับดี และระดับต่ำ (ร้อยละ 24.6 และ 9.3 ตามลำดับ) (ดังแสดงไว้ในตาราง 4.3)

ตาราง 4.3 จำนวนและร้อยละของระดับความรู้เรื่อง โรคเอดส์และการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาล

ระดับความรู้	จำนวน (n = 236)	ร้อยละ
ดี (มากกว่า 19 คะแนน)	58	24.6
ปานกลาง (13-19 คะแนน)	156	66.1
ไม่ดี (น้อยกว่า 13 คะแนน)	22	9.3
รวม	236	100.0
ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 16.45	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) = 2.99	

เมื่อนำความรู้มาพิจารณารายละเอียดเป็นรายชื่อในเรื่องโรคเอดส์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้ในเรื่องการที่บุคลากรผู้ให้บริการสุขภาพสามารถติดเชื้อโรคเอดส์จากผู้ป่วยได้ทางใด และการแพร่เชื้อโรคเอดส์เกิดขึ้นได้จากหลายสาเหตุ (ร้อยละ 96.2) รองลงมาคือ การป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์สำหรับบุคคลทั่วไป (ร้อยละ 91.5) และสาเหตุการติดเชื้อโรคเอดส์ในประเทศลาว (ร้อยละ 90.3) ตามลำดับ ในขณะที่มีนักศึกษาจำนวนค่อนข้างน้อยที่มีความรู้เรื่องการได้รับเชื้อโรคเอดส์เข้าสู่ร่างกายต้องใช้เวลาอันนานจึงจะตรวจพบแอนติบอดีต่อเชื้อโรคเอดส์ในเลือดได้ (ร้อยละ 33.5) รองลงมาคือ ผู้ที่สามารถแพร่เชื้อโรคเอดส์ไปสู่บุคคลอื่นๆ ได้มีเพียงร้อยละ 3.4 เท่านั้น สำหรับความรู้ในการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาลเมื่อนำมาพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้ถูกต้องเกี่ยวกับวิธีการทำลายเชื้อเอชไอวีในเครื่องใช้โลหะที่ปลอดภัย ประหยัด เหมาะสม และได้ผลดีมากที่สุด (ร้อยละ 83.9) รองลงมาคือ เรื่องการปฏิบัติสำหรับบุคลากรทุกคนในห้องคลอดเมื่อจำเป็นต้องทำคลอดให้ผู้ป่วยเอดส์ (ร้อยละ 79.7) และเรื่องอุปกรณ์การป้องกันร่างกายที่ต้องใช้เมื่อให้การดูแลผู้ป่วยที่มีเลือดออกมาก (ร้อยละ 72.5) ตามลำดับ

มีนักศึกษาไม่มากนักที่มีความรู้ในเรื่องการเพิ่มจำนวนผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ในปัจจุบัน เพื่อให้นักศึกษาตระหนักถึงความปลอดภัยขณะปฏิบัติงานในโรงพยาบาล (ร้อยละ 39.0) รองลงมา คือ ทัศนคติหลังจากคิดยาให้ผู้ป่วยควรใช้เข็มชนิดใช้ครั้งเดียวทิ้งเพื่อป้องกันการถูกเข็มตำหรือทิ่มแทง (ร้อยละ 5.5) (ดังแสดงไว้ในตาราง 4.2 ภาคผนวก ข)

4.2.3 การรับรู้ต่อโรคเอดส์และการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาล พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีการรับรู้ต่อโรคเอดส์และการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาลในระดับปานกลาง (ร้อยละ 68.6) และที่มีการรับรู้ในระดับดีและไม่ดีมีร้อยละ 21.2 และ 10.2 ตามลำดับ (ดังแสดงไว้ในตาราง 4.4)

ตาราง 4.4 จำนวนและร้อยละของระดับการรับรู้ต่อโรคเอดส์ และการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาล

ระดับการรับรู้		จำนวน (n = 236)	ร้อยละ
มาก	(มากกว่า 50 คะแนน)	50	21.2
ปานกลาง	(40-50 คะแนน)	162	68.6
น้อย	(น้อยกว่า 40 คะแนน)	24	10.2
รวม		236	100.0
ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 45.62		ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) = 4.79	

เมื่อพิจารณาการรับรู้ต่อโรคเอดส์และการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาลเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีการรับรู้ดีในเรื่องโรคเอดส์เป็นแล้วตายทุกรายมากที่สุด แต่ถ้าผู้ที่ได้รับเชื่อมีการปฏิบัติตนให้ถูกต้องเหมาะสมจะสามารถมีอายุยืนยาวขึ้นได้ และเรื่องโรคเอดส์เป็นโรคที่ยังไม่มียารักษาให้หายขาดได้ (ร้อยละ 92.0 และ 89.0 ตามลำดับ) รองลงมาคือ นักศึกษามีการรับรู้ระดับปานกลางในเรื่องการที่เชื้อเอชไอวีจะปะปนออกมากับของเหลวต่างๆ ในส่วนต่างๆ ของร่างกายผู้ที่ติดเชื้อเอชไอวี เช่น เลือด น้ำอสุจิ น้ำในช่องคลอด น้ำนม ฯลฯ (ร้อยละ 75.4) แต่ก็มีนักศึกษบางส่วนที่มีการรับรู้ไม่ดีในเรื่องบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์คือ บุคคลที่ติดเชื้อ

และเป็นโรคเอดส์เท่านั้นเพราะไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ (ร้อยละ 50.5) รองลงมาคือเรื่องลักษณะงานที่ท่านปฏิบัติอยู่ไม่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีและเชื้อเอชไอวีสามารถแพร่กระจายไปสู่บุคคลอื่นได้เฉพาะเชื้อที่อยู่ในน้ำตา น้ำลาย น้ำปัสสาวะ ฯลฯ (ร้อยละ 36.9 และ 33.9) ตามลำดับ สำหรับเรื่องการรับรู้การป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาลมาพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีการรับรู้ดีในเรื่องการป้องกันตนเองไว้ก่อนไม่ให้ได้รับเชื้อเอชไอวีขณะปฏิบัติงานเป็นแนวทางที่ดีที่สุดของบุคลากรทางการแพทย์มากที่สุด รองลงมาคือ เรื่องที่ผู้ป่วยจะไม่มีบาดแผลตามร่างกาย ก่อนและหลังสัมผัสผู้ป่วยต้องล้างมือทุกครั้ง ร้อยละ 80.9 และ 79.2 ตามลำดับ แต่ก็มีนักศึกษาบางส่วนที่มีการรับรู้ที่ไม่ดี ในเรื่องการใช้เข็มและกระบอกฉีดยาแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้งกับผู้ป่วยทุกรายเป็นสิ่งฟุ่มเฟือยและบางครั้งไม่จำเป็น และการใช้หลักการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาลเพื่อป้องกันและควบคุมการติดเชื้อเอชไอวี เช่น การสวมถุงมือทำให้เกิดความยุ่งยาก ไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานของท่าน (ร้อยละ 49.2 และ 45.3) ตามลำดับ (ดังแสดงไว้ในตาราง 3 ภาคผนวก ข)

4.2.4 ทักษะคิดต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยโรคเอดส์ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 66.5) รองลงมาคือทัศนคติในระดับดี (ร้อยละ 20.3) และทัศนคติในระดับไม่ดี (ร้อยละ 13.1) ตามลำดับ (ดังแสดงไว้ในตาราง 4.5)

ตาราง 4.5 จำนวนและร้อยละของระดับทัศนคติต่อโรคเอดส์และการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาล

ระดับทัศนคติ	จำนวน (n = 236)	ร้อยละ
ทัศนคติที่ดี (มากกว่า 65 คะแนน)	48	20.3
ทัศนคติปานกลาง (52 - 65 คะแนน)	157	66.5
ทัศนคติไม่ดี (น้อยกว่า 52 คะแนน)	31	13.1
รวม	236	100.0
ค่าเฉลี่ย(\bar{X}) = 58.89	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) = 6.25	

เมื่อนำทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อโรคเอดส์มาพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อโรคเอดส์ในทางบวกมากที่สุด (ร้อยละ 70.8) คือ โรคเอดส์เป็นโรคที่สามารถป้องกันได้ รองลงมาคือ โรคเอดส์เป็นโรคที่น่ากลัวที่สุดในขณะนี้ (ร้อยละ 48.3) และนักศึกษาที่มีทัศนคติในทางลบมากที่สุดคือ ร้อยละ 21.6 มีความรู้สึกไม่แตกต่างระหว่างการดูแลผู้ป่วยเอดส์กับผู้ป่วยอื่นๆ รองลงมาคือ ร้อยละ 14.0 ผู้ป่วยโรคเอดส์เป็นบุคคลที่เป็นภาระของสังคมและครอบครัว ในส่วนทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาลมาพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาลในทางบวกมากที่สุด คือ ร้อยละ 61.8 เห็นว่าการปฏิบัติตามหลักการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาลควรทำกับผู้ป่วยเหมือนกันทุกราย รองลงมาคือ ร้อยละ 54.7 เห็นว่าการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาลในการดูแลผู้ป่วย ช่วยให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อเอชไอวี และไวรัสตับอักเสบบี และนักศึกษามี ทัศนคติในทางลบมากที่สุดคือ ร้อยละ 9.3 เห็นว่าจะสวมถุงมือ ผ้าปิดปาก-จมูกและเสื้อคลุมทุกครั้งที่เราเข้าไปให้การพยาบาลผู้ป่วยโรคเอดส์ รองลงมาคือ ร้อยละ 6.4 ควรสวมปลอกเข็มก่อนที่เข็มเพื่อป้องกันคนงานถูกเข็มตำขณะขนย้ายขยะ (ดังแสดงในตาราง 4 ภาคผนวก ข)

4.2.5 การเข้าถึงอุปกรณ์การป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาล นักศึกษารับรู้ถึงการมีอุปกรณ์สนับสนุนทางการแพทย์ในการปฏิบัติกาป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาล ซึ่งประเมินปริมาณวัสดุอุปกรณ์โดยทางอ้อม พบว่า นักศึกษาร้อยละ 47.5 มีการรับรู้ว่ามีปริมาณวัสดุอุปกรณ์สนับสนุนทางการแพทย์เพื่อการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาลเพียงพอ และมีการรับรู้ว่ามีวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ไม่เพียงพอ (ร้อยละ 48.3) และไม่มีวัสดุอุปกรณ์ (ร้อยละ 4.2) (ดังแสดงไว้ในตาราง 4.6)

ตาราง 4.6 จำนวนและร้อยละของระดับการเข้าถึงอุปกรณ์การป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาล

อุปกรณ์สนับสนุนทางการแพทย์	จำนวน (n = 236)	ร้อยละ
เพียงพอ	112	47.5
ไม่เพียงพอ	114	48.3
ไม่มี	10	4.2
รวม	236	100.0

เมื่อนำการเข้าถึงอุปกรณ์การป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาลมาพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ตอบว่ามีน้ำล้างมือเพียงพอ (ร้อยละ 87.3) รองลงมาคือ มีเข็มและกระบอกฉีดยาแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งมีจำนวนเพียงพอ (ร้อยละ 76.3) และเวชภัณฑ์สิ้นเปลืองเช่น สำลี ผ้าก๊อซ พลาสเตอร์ มีเพียงพอ (ร้อยละ 72.0) ส่วนอุปกรณ์สนับสนุนทางการแพทย์ในการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาลมีจำนวนไม่เพียงพอเป็นส่วนใหญ่คือ ผ้าขางกันเปื้อนและเสื้อกาวน์ชนิดนำมาใช้อีก (ร้อยละ 50.4 และ 47.0 ตามลำดับ) อุปกรณ์สนับสนุนทางการแพทย์ที่ไม่มีเป็นส่วนใหญ่คือ แวนตาสำหรับใช้ป้องกันการกระเด็นของเลือดและสารคัดหลั่งของผู้ป่วยเข้าตา (ร้อยละ 55.9) รองลงมาคือ รองเท้าบูท และเสื้อกาวน์ชนิดกันน้ำ (ร้อยละ 48.3 และ 41.1 ตามลำดับ) (ดังแสดงในตาราง 5 ภาคผนวก ข)

4.2.6 การได้รับการกระตุ้นเตือนในเรื่องการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์แบบครอบจักรวาล นักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับการกระตุ้นเตือนจากบุคลากรทางการแพทย์เกี่ยวกับวิธีการป้องกันการติดเชื้อในเวลาที่ฝึกปฏิบัติงานในโรงพยาบาล (ร้อยละ 91.9) รองลงมาคือ การได้รับการกระตุ้นเตือนเมื่อเวลาจะให้การพยาบาลผู้ป่วยที่มีบาดแผลแต่ลืมล้างมือ (ร้อยละ 83.9) (ดังแสดงไว้ในตาราง 4.7)

4.2.7 การได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์แบบครอบจักรวาล พบว่า นักศึกษาประมาณ 1 ใน 3 เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ (ร้อยละ 36.0) ที่ไม่เคยได้รับการอบรมเลยมีมากถึง 2 ใน 3 คือ ร้อยละ 64.0 สำหรับเรื่องการได้รับการอบรมในด้านการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาลแล้วจะเห็นได้ว่า นักศึกษากว่าครึ่งหนึ่งเคยได้รับการอบรม (ร้อยละ 60.2) และไม่เคยได้รับการอบรมมีเพียงร้อยละ 39.8 เท่านั้น และนักศึกษาส่วนใหญ่ได้เรียนเรื่องโรคเอดส์ในหลักสูตรการเรียนการสอน (ร้อยละ 87.3) มีเพียงร้อยละ 12.7 เท่านั้นที่ไม่เคยได้เรียนเรื่องโรคเอดส์ในหลักสูตรการเรียนการสอน (ดังแสดงไว้ในตาราง 4.8)

ตาราง 4.7 จำนวนและร้อยละจำแนกตามการได้รับการกระตุ้นเตือนในเรื่องการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์แบบครอบจักรวาล

การได้รับการกระตุ้นเตือน	จำนวน (n = 236)	ร้อยละ
การได้รับการกระตุ้นเตือนจากบุคลากรทางการแพทย์ ในเวลาที่ฝึกปฏิบัติงานในโรงพยาบาล		
เคย	217	91.9
ไม่เคย	19	8.1
รวม	236	100.0
การได้รับการกระตุ้นเตือนเมื่อเวลาจะให้การพยาบาล ผู้ป่วยที่มีบาดแผล แต่ลืมล้างมือ		
เคย	198	83.9
ไม่เคย	38	16.1
รวม	236	100.0

ตาราง 4.8 จำนวนและร้อยละจำแนกตามการได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาล

การได้รับข้อมูลข่าวสาร	จำนวน (n = 236)	ร้อยละ
การได้รับการอบรมเกี่ยวกับโรคเอดส์		
เคย	85	36.2
ไม่เคย	151	64.0
รวม	236	100.0
การได้รับอบรมเกี่ยวกับการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาล		
เคย	142	60.2
ไม่เคย	94	39.8
รวม	236	100.0
การได้เรียนเรื่องโรคเอดส์ในหลักสูตรการเรียนการสอน		
เคย	206	87.3
ไม่เคย	30	12.7
รวม	236	100.0

เมื่อพิจารณาแหล่งที่นักศึกษาได้รับข้อมูลข่าวสารแล้ว พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาลในหลักสูตรการเรียนการสอน (ร้อยละ 70.3) รองลงมาเป็นการเผยแพร่ของพยาบาลและการจัดอบรมของโรงพยาบาล (ร้อยละ 33.9 และ 16.9 ตามลำดับ) สำหรับการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์นั้น นักศึกษาส่วนใหญ่รับรู้จากหลักสูตรการเรียนในโรงเรียน (ร้อยละ 73.3) และจากโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วิทยุ คิดเป็น ร้อยละ 62.3 56.8 และ 53.0 ตามลำดับ (ดังแสดงในตาราง 6 ภาคผนวก ข)

4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆกับพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์แบบครอบจักรวาล

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของปัจจัยอิสระกับพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์แบบครอบจักรวาลพบว่า ชั้นปี ความรู้เรื่องโรคเอดส์และการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาล และการเข้าถึงอุปกรณ์การป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์แบบครอบจักรวาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปัจจัยอายุ เพศ ศาสนา สถานภาพสมรส สาขาวิชา การรับรู้ต่อโรคเอดส์และการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาล ทักษะติดต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ การได้รับการกระตุ้นเตือนในเรื่องการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์แบบครอบจักรวาล และการได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์แบบครอบจักรวาลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์แบบครอบจักรวาลอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ดังแสดงไว้ในตารางที่ 4.9)

ตาราง 4.9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์แบบครอบจักรวาลกับปัจจัยต่างๆ

ตัวแปร	พฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อ แบบครอบจักรวาล			รวม	Chi- square	df	p-value
	ดี	ปานกลาง	ไม่ดี				
1. อายุ							
≤ 20	14(5.9)	51(21.6)	5(2.1)	70(29.7)	3.632	4	0.458
21-25	19(8.1)	73(30.9)	13(5.5)	105(44.5)			
≥ 26	15(6.4)	43(18.2)	3(1.3)	61(25.8)			
รวม	48(20.3)	167(70.8)	21(8.9)	236(100.0)			
2. เพศ							
ชาย	20(8.5)	51(21.6)	5(2.1)	76(32.2)	2.858	2	0.239
หญิง	28(11.9)	116(49.2)	16(6.8)	160(67.8)			
รวม	48(20.3)	167(70.8)	21(8.9)	236(100.0)			

ตาราง 4.9 (ต่อ)

ตัวแปร	พฤติกรรมกรรการป้องกันการติดเชื้อ			รวม	Chi-square	df	p-value
	แบบครอบจักรวาล						
	ดี	ปานกลาง	ไม่ดี				
3. ศาสนา							
พุทธ	45(19.1)	146(61.1)	17(7.2)	208(88.1)	2.564	2	0.278
ผี	3(1.3)	21(8.9)	4(1.7)	28(11.9)			
รวม	48(20.3)	167(70.8)	21(8.9)	236(100.0)			
4. สถานภาพสมรส							
โสด	41(17.4)	142(60.2)	19(8.1)	202(85.6)	0.450	2	0.798
แต่งงาน	7(3.0)	25(10.6)	2(0.8)	34(14.4)			
รวม	48(20.3)	167(70.8)	21(8.9)	236(100.0)			
5. ภูมิดำเนา							
เหนือ	18(7.6)	63(26.7)	5(2.1)	86(36.4)	1.921	4	0.750
กลาง	17(7.2)	53(22.5)	8(3.4)	78(33.1)			
ใต้	13(5.5)	51(21.6)	8(3.4)	72(30.5)			
รวม	48(20.3)	167(70.8)	21(8.9)	236(100.0)			
6. สาขาวิชา							
พยาบาล	22(9.3)	98(41.5)	8(3.4)	128(54.2)	9.016	4	0.061
วิทยาศาสตร์	11(4.7)	30(12.7)	9(3.8)	50(21.2)			
อนามัย	15(6.4)	39(16.5)	4(1.7)	58(29.6)			
รวม	48(20.3)	167(70.8)	21(8.9)	236(100.0)			
7. ชั้นปี							
ปีที่ 2	21(8.9)	105(44.5)	8(3.4)	134(56.8)	8.836	2	0.012*
ปีที่ 3	27(11.4)	62(26.3)	13(5.5)	102(43.2)			
รวม	48(20.3)	167(70.8)	21(8.9)	236(100.0)			

ตาราง 4.9 (ต่อ)

ตัวแปร	พฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาล			รวม	Chi-square	df	p-value
	ดี	ปานกลาง	ไม่ดี				
8. ความรู้เรื่องโรคเอดส์และการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาล							
ดี	10(4.2)	38(16.1)	10(4.2)	58(24.6)	11.443	4	0.022*
ปานกลาง	37(15.7)	109(46.2)	10(4.2)	156(66.1)			
น้อย	1(0.4)	20(8.5)	1(0.4)	22(9.3)			
รวม	48(20.3)	167(70.8)	21(8.9)	236(100.0)			
9. การรับรู้ต่อโรคเอดส์และการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาล							
ดี	9(3.8)	35(14.8)	6(2.5)	50(21.2)	3.787	4	0.436
ปานกลาง	32(13.6)	115(48.7)	15(6.4)	162(68.6)			
น้อย	7(3.0)	17(7.2)	-	24(10.2)			
รวม	48(20.3)	167(70.8)	21(8.9)	236(100.0)			
10. ทักษะติดต่อโรคเอดส์และการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาล							
ดี	7(3.0)	33(14.0)	8(3.4)	48(20.3)	5.962	4	0.202
ปานกลาง	33(14.0)	112(47.5)	12(5.1)	157(66.5)			
น้อย	8(3.4)	22(9.3)	1(0.4)	31(13.1)			
รวม	48(20.3)	167(70.8)	21(8.9)	236(100.0)			
11. การเข้าถึงอุปกรณ์การป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาล							
เพียงพอ	34(14.4)	73(30.9)	5(2.1)	112(47.5)	18.636	4	0.001**
ไม่เพียงพอ	12(5.1)	86(36.4)	16(6.8)	114(48.3)			
ไม่มี	2(0.8)	8(3.4)	-	10(4.2)			
รวม	48(20.3)	167(70.8)	21(8.9)	236(100.0)			
12. การได้รับการกระตุ้นเตือนในเรื่องการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์แบบครอบจักรวาล							
เคย	9(3.8)	37(15.7)	4(1.7)	50(21.2)	0.322	2	0.851
ไม่เคย	39(16.5)	130(55.1)	17(7.2)	186(78.8)			
รวม	48(20.3)	167(70.8)	21(8.9)	236(100.0)			

ตาราง 4.9 (ต่อ)

ตัวแปร	พฤติกรรมกรรมการป้องกันการติดเชื้อ แบบครอบจักรวาล			รวม	Chi- square	df	p-value
	ดี	ปานกลาง	ไม่ดี				
	13. การได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องการป้องกันการติดเชื้อ โรคเอดส์แบบครอบจักรวาล						
เคย	32(13.6)	121(51.3)	14(5.9)	167(70.8)	0.791	2	0.673
ไม่เคย	16(6.8)	46(19.5)	7(3.0)	69(29.2)			
รวม	48(20.3)	167(70.8)	21(8.9)	236(100.0)			

4.4 อิทธิพลของปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์แบบครอบจักรวาล

4.4.1 อิทธิพลของปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมกรรมการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาล

การทำนายพฤติกรรมกรรมการป้องกันการติดเชื้อ โรคเอดส์แบบครอบจักรวาลในครั้งนี้ได้ใช้เทคนิคการเลือกตัวแปรอิสระโดยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise โดยการเลือกตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์สูงสุดกับตัวแปรตามเข้าวิเคราะห์ก่อน แล้วเลือกตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์ร่วมบางส่วน (Partial Correlation Coefficient) สูงสุดของตัวแปรที่เหลือเพิ่มเข้าไปทีละตัวตามลำดับ จากนั้นจึงทดสอบความมีนัยสำคัญของการเพิ่มความแปรปรวนอันเป็นผลจากการเพิ่มตัวแปรอิสระเข้าไปครั้งละหนึ่งตัวในแต่ละขั้นจนครบทุกตัว โดยการหาความแตกต่างของค่าอำนาจในการทำนายที่เปลี่ยนไป ทดสอบโดยใช้สถิติการแจกแจงแบบเอฟ (F-test) (ดังแสดงในตาราง 4.10)

ตาราง 4.10 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (b) ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (Beta) ของค่าคงที่และตัวแปรที่ใช้ในการทำนายพฤติกรรมกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์แบบครอบจักรวาล

ตัวแปรทำนาย	b	Beta	t
ค่าคงที่	23.733		19.126***
การเข้าถึงอุปกรณ์	0.188	0.330	5.352***
R = 0.330, R ² = 0.109, F = 28.643			
P-value < 0.001***			

จากตาราง 4.10 พบว่า ปัจจัยการเข้าถึงอุปกรณ์การป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาล (X_{1j}) สามารถทำนายหรือมีอิทธิพลในการกำหนดการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์แบบครอบจักรวาลได้ร้อยละ 10.9 ($R^2 = 0.109$) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.330 ที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.001

เมื่อพิจารณาปัจจัยทั้งหมดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาลในแต่ละปัจจัย โดยควบคุมอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่นๆ (Beta) พบว่า การเข้าถึงอุปกรณ์การป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาลเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาลสูงที่สุด (Beta = 0.330) โดยมีความสัมพันธ์ในทางบวกคือนักศึกษาที่สามารถเข้าถึงอุปกรณ์การป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาลมากจะมีแนวโน้มที่จะเกิดพฤติกรรมกรรมการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาลที่ดี ในขณะที่เดียวกันนักศึกษาที่ไม่สามารถเข้าถึงอุปกรณ์การป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาลมากจะมีแนวโน้มที่จะเกิดพฤติกรรมกรรมการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาลที่ไม่ดี

4.4.2 สมการทำนายพฤติกรรมกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์แบบครอบจักรวาล

สมการทำนายพฤติกรรมกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์แบบครอบจักรวาล (Y) โดยใช้ตัวแปรการเข้าถึงอุปกรณ์การป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาล การรับรู้ต่อโรคเอดส์ และการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาล และการได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องการป้องกันการ

ติดเชื้อ โรคเอดส์แบบครอบจักรวาล ในการทำนายจะได้สมการในรูปคะแนน และคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการถดถอย

$$\hat{Y} = a + b_1 X_{11}$$

แทนค่า $\hat{Y} = 23.733 + 0.188 X_{11}$

เมื่อ \hat{Y} = พฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อ โรคเอดส์แบบครอบจักรวาล

X_{11} = การเข้าถึงอุปกรณ์การป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาล

a = ค่าคงที่

b = ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน

สมการทำนายคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.330 Z_{11}$$

ในการหาสมการทำนายพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อ โรคเอดส์แบบครอบจักรวาล โดยใช้ตัวแปรการเข้าถึงอุปกรณ์การป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาลเป็นตัวทำนาย ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าในตัวแปรอิสระทั้งหมด 13 ตัวแปร มีตัวแปรที่มีผลต่อตัวแปรตามหรือกรรมการป้องกันการติดเชื้อ โรคเอดส์แบบครอบจักรวาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียง 1 ตัวแปร คือ การเข้าถึงอุปกรณ์การป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาลการ (p-value = 0.000) สามารถนำเสนอได้ดังตาราง 4.10